

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1019/18-A

Název	Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1
Sídlo	Nad Kavalírkou 100/1, 150 00, Praha 5 - Košíře
E-mail	matejka.jiri@kavalirka.cz
IČ	61385298
Identifikátor	600005623
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Matějka
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Nad Kavalírkou 100/1, 150 00, Praha 5 - Košíře
Termín inspekční činnosti	17. 4. 2018 – 20. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) poskytuje všeobecné gymnaziální vzdělávání v osmileté denní formě studia podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) zpracovaného zvláště pro nižší a vyšší stupeň gymnázia. Všeobecné vzdělávání však umožňuje v posledních třech ročnících gymnázia standardní profilování žáků s ohledem na jejich zájmy a studijní předpoklady prostřednictvím výběru specializovaných volitelných předmětů. Dle potřeb žáků a školy jsou na nižším stupni gymnázia v rámci ŠVP disponibilní hodiny účelně využity převážně k posílení předmětů výchovného charakteru. Na vyšším stupni gymnázia je posílena dotace klíčových maturitních předmětů (český a anglický jazyk, matematika) a v souvislosti s kvalitními materiálními podmínkami pro sport také tělesné výchovy. Jazykové kompetence žáků jsou od druhého ročníku rozvíjeny volbou dalšího cizího jazyka (německý, francouzský, španělský).

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2010 si škola udržuje stabilní počet žáků a tříd. K 30. 9. 2017 se zde vzdělávalo v 18 třídách 522 žáků. Gymnázium sídlí v historické budově v příjemném a klidném prostředí jedné z pražských vilových čtvrtí uprostřed parkové zeleně.

Gymnázium je fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy využívá dlouholeté řídicí zkušenosti. Stabilním zlepšováním materiálních a personálních podmínek vytvořil vhodné předpoklady pro další perspektivní rozvoj gymnázia, což se projevuje setrvalým zájmem uchazečů o studium i vysokou úspěšností absolventů při přijetí na vysoké školy. Způsob plánování koresponduje s koncepcí rozvoje školy a směřuje k průběžnému zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. Ředitel školy účelně deleguje kompetence na své dva zástupce a na provozní zaměstnance. Ředitel zajišťuje kontrolu pedagogického procesu. Z inspekčních zjištění také vyplývá vysoká míra sounáležitosti pedagogů i žáků se školou, což se projevuje příznivou atmosférou pro vzdělávání. Učitelé se aktivně podílejí na chodu školy prostřednictvím metodických orgánů, pedagogické rady nebo dalších aktivit.

Hospitační činnost vedení školy slouží jako jeden ze základních podkladů pro hodnocení kvality práce pedagogů. Demokratický způsob řízení umožňuje jednotlivým vyučujícím značnou volnost v rámci výuky. Při kontrole výukového procesu však schází konkrétnější zaměření hospitační činnosti směrem k sjednocení úrovně výuky vzhledem k definovaným záměrům ve strategické dokumentaci školy (ŠVP, pravidla hodnocení ve školním řádu, koncepce rozvoje školy). Hospitační činnost reflektuje v obecné rovině především otázky ověřování znalostí a dovedností studentů. Z inspekčních zjištění vyplývá, že není vždy věnována dostatečná pozornost didaktické struktuře vyučovací jednotky a metodám výuky v souladu se strategickou dokumentací školy (vyšší úroveň využívání myšlenkových operací žáků).

Pedagogové v rámci předmětových komisí spolupracují v oblasti koncepce vzdělávání a koordinují své působení ve výchovně vzdělávací oblasti. Škola ale nevyužívá potenciálu předsedů předmětových komisí, kteří disponují značnými profesními a pedagogickými zkušenostmi a kteří mají předpoklad garantovat didaktickou metodickou úroveň výuky v rámci svých oborů dle koncepčních záměrů ředitele školy. Pro metodickou inspiraci,

částečně pro kontrolu výuky jsou využívány vzájemné hospitace napříč jednotlivými oborovými komisemi, jejich četnost je však nižší.

Výuku zajišťuje stabilizovaný a profesně kvalitní pedagogický sbor, který se vyznačuje velmi dobrou odbornou způsobilostí a optimální věkovou strukturou. Působení učitelů ve škole je většinou dlouhodobé. Personální podmínky umožňují naplňování ŠVP. Ve škole působí 46 pedagogických pracovníků (včetně dvou rodilých mluvčích). Pouze jeden učitel nesplňuje požadavek odborné kvalifikace (požadované vzdělání dokončuje, současně je zaměstnán na dobu nezbytně nutnou). Profesní a odborná způsobilost pedagogů je rozvíjena v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), který zohledňuje zaměření školy z hlediska všeobecné profilace. Zaměřuje se převážně na moderní trendy a inovativní poznatky v jednotlivých vyučovaných oborech. Vybraných vzdělávacích aktivit se zúčastňují jednotliví pedagogové, kteří dále předávají získané zkušenosti v rámci dané oborové komise. Ředitel školy spolu se svými zástupci absolvoval potřebné vzdělávání v oblasti právních předpisů a managementu.

Efektivním vícezdrojovým financováním ředitel zajišťuje plynulý chod školy i naplňování obou ŠVP. Finanční zdroje jsou účelně využívány ke zkvalitňování vzdělávacího procesu (např. výuka dalšího cizího jazyka). Finanční podpora *Sdružení přátel gymnázia Nad Kavalírkou* napomáhá k dalšímu rozvoji funkčnosti a estetické úrovně školních prostor. Od posledního inspekčního hodnocení se tedy daří kontinuálně zlepšovat technický stav budovy a modernizovat materiální podmínky pro vzdělávání. Škola disponuje odpovídajícím množstvím kmenových tříd a odborných učeben dostatečně vybavených didaktickou technikou. Pro tělovýchovné a další volnočasové aktivity je využíváno kvalitní zázemí (dvě tělocvičny, posilovna, víceúčelové sportovní hřiště s možností krytého zimního provozu, horolezecká stěna, školní amfiteátr, školní zahrada, školní knihovna). Vstup do prostoru školy je kontrolován pracovníkem recepce. V době inspekční činnosti učitelé zajišťovali dohled nad žáky. Žáci dodržují pravidla bezpečnosti, což dokládá stabilní nízká míra úrazovosti. Školní jídelna je součástí budovy gymnázia.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pojetí výuky a náročnost učiva odpovídá požadavkům gymnaziálního vzdělávání. Hospitované hodiny probíhaly v příznivé pracovní atmosféře podpořené partnerskou komunikací všech aktérů vzdělávacího procesu. Zvláště na vyšším stupni gymnázia se při vzdělávání projevovala zažitá vzájemná efektivní spolupráce mezi žáky a pedagogy. V prvních ročnících však bylo zaznamenáno, že někteří učitelé nejsou důslední ve vyžadování respektování nastavených pravidel. Ve většině sledovaných vyučovacích hodin byla výuka připravená a vhodně navazovala na předchozí učivo. Účelně jsou také ve výuce uplatňovány mezipředmětové vztahy. Pro podporu výuky je poměrně často využívána moderní multimediální didaktická technika. Domácí příprava žáků je systémově využívána k opakování a procvičování učiva. Většina vyučujících důsledně dbá na kultivovaný jazykový projev žáků, jen výjimečně bylo u některých vyučujících zaznamenáno používání obecné češtiny. Učitelé však pouze ojediněle využívají formativní funkci hodnocení vedoucí k uvědomění učebního pokroku jednotlivých žáků. U části vyučovacích hodin byla zaznamenána pasivita žáků, jednalo se o nadanější žáky, kteří neměli dostatečně diferenciované úkoly pro rozvoj svého potenciálu.

Vyučovací hodiny se vyznačovaly rozdílnou kvalitou, a to napříč vyučovacími předměty. V tomto ohledu se částečně projevila nerovnoměrnost jejich metodické a didaktické propracovanosti. Jednotliví vyučující sice dokáží využít značnou profesní autonomii po odborné stránce výuky, ale i přes své nesporné pedagogické zkušenosti někteří nemají zažité

postupy související např. se správným stanovením samotného cíle vyučovací hodiny. Spíše výjimečně bylo také využíváno vhodné úvodní motivace a závěrečné zhodnocení hodiny.

Stanovené vzdělávací strategie rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků. Zvláště učitelé společenských věd se snažili o přiměřenou aktualizaci probíraných témat, kladli podnětné otázky vedoucí k diskusi žáků, používali textovou analýzu. V hodinách přírodních věd sice byly využívány názorně demonstrační metody, převládal však transmisivní přenos informací, který limituje logické myšlení a kritické posuzování informací. Naproti tomu v hodinách laboratorních cvičení byly zařazeny metody, které velmi dobře podporovaly aktivizaci žáků. Výuka cizích jazyků i díky výhodě málopočetných skupin vedla k upevnování gramatických struktur a intenzivnímu rozvoji znalostí a jednotlivých složek řečových dovedností. V hodinách českého jazyka byla vhodným způsobem uplatněna práce s chybou, taktéž byla efektivně využita práce s textem. Hodiny, které byly hodnoceny na výborné úrovni, se vyznačovaly promyšlenou stavbou, jasně a správně definovaným cílem, pestrou nabídkou činností s účelnou organizací. V těchto hodinách byli žáci taktéž vhodně motivováni a byly rozvíjeny jejich postoje kompetence. U vyučovacích jednotek s nižší efektivitou převládla teoretická rovina výuky nad aktivní činností žáků. V rovině realizace vzdělávacích strategií definovaných v ŠVP pak nebyly vždy dostatečně zohledněny takové výukové postupy, které by efektivně napomáhaly k rozvoji tvořivého a kritického myšlení a taktéž více akcentovaly potřeby nadaných studentů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a úspěšnost žáků pozitivně ovlivňuje výběr z dostatečného množství uchazečů o studium. Škola vytváří vhodné podmínky pro zvládnutí nároků gymnaziálního vzdělávání a daří se tak udržet u většiny žáků i dobrou motivaci, kdy kolem 30% žáků prospívá s vyznamenáním. Velký důraz je kladen na adaptaci žáků prvního ročníku na prostředí školy (adaptační kurz, strategie učení na střední škole, následná práce s třídním kolektivem, stanovení třídních pravidel, pravidelné třídnické hodiny). Tyto kroky jsou následně vyhodnocovány prostřednictvím dotazníkového šetření, z jehož výsledků jsou dále vypracována doporučení pro další práci s třídním kolektivem. Přitom u žáků především nižšího stupně gymnázia je důsledně vyžadováno respektování školních pravidel a plnění studijních povinností. Účinnost tohoto postupu školy se projevuje v nižší míře kázeňských problémů na vyšším stupni gymnázia. Kontinuální práce s třídním kolektivem a efektivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků má pozitivní dopad na nízkou míru absence žáků (průměrně asi jen 40 hodin na žáka za pololetí), neomluvená absence je minimální. Škola dlouhodobě nezaznamenala závažné negativní projevy chování ze strany žáků. Výrazně převažuje počet udělených pochval nad ukládanými kázeňskými opatřeními. Primární prevence je v převážné míře zacílena na aktuální společenské problémy, tematika prevence je taktéž vhodně využívána ve vzdělávacím obsahu některých vyučovacích předmětů.

Individuální, skupinové i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou na výborné úrovni. Škola pravidelně analyzuje výsledky vzdělávání žáků. Jednotlivé metodické orgány sice uplatňují jednotná pravidla hodnocení, schází však dlouhodobější systematická opatření, která by se více promítla v zacílení hospitační činnosti nebo ve výuce. Podpůrný systém průběžně reaguje na případné podchycení individuálně selhávajícího žáka (výuková podpora starších žáků mladším, individuální konzultace s vyučujícími, individuální zvýšená pozornost, vyhodnocování úspěšnosti žáků kvarty). Podpoře rozvoje osobnosti žáka napomáhá také krizová intervence, individuální zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (jejich počet je velmi nízký) nebo individuální zohlednění dočasných indispozic žáka. Ve sledovaném období však neprospěli pouze jednotlivci. Při přechodu žáků z nižšího na vyšší

stupeň gymnázia dochází k mírnému výkyvu jejich výsledků vzdělávání. Míra znalostí a dovedností žáků je ve vybraných ročnících průběžně ověřována formou srovnávacích testů především v klíčových předmětech. Ke zjištěným výsledkům jsou následně přijímána opatření. Výsledky žáků u maturitní zkoušky jsou ve srovnání s výsledky žáků dané skupiny oborů dlouhodobě výborné. Pravidla hodnocení stanovena ve školním řádu umožňují žákům maturitního ročníku ve druhém pololetí úpravu studijního režimu.

Nadaní žáci využívají rozšiřující aktivity (např. vysoké školy, Talnet, odborné přednášky). Vědomosti a dovednosti mohou žáci rozvíjet ve sportovních soutěžích a předmětových olympiádách. Nejlepší reprezentují školu ve vyšších kolech soutěží včetně celostátních kol. V předmaturitních ročnících žáci vypracovávají ročníkové práce. Nejúspěšnější z nich jsou vhodně využívány pro středoškolskou odbornou činnost. Ve školním roce 2017/2018 přibližně 50 % žáků složilo mezinárodní jazykový certifikát (ve sledovaném období vzrůstající tendence). Jazykové dovednosti žáků jsou podporovány zahraničními výměnnými pobyty. Žáci jsou zapojováni do projektů (česko-německý fond budoucnosti). K všestrannému rozvoji osobnosti žáka vedou také další rozšiřující aktivity (např. exkurze, multikulturní výchova, školní sportovní klub, školní kulturní klub, školní pěvecký sbor, působení v projektu evropského parlamentu mládeže). Pro rozvoj všestrannosti škola každoročně vyhlašuje soutěž Kavalír a dáma. Dlouhodobě je podporována sociální gramotnost žáků.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od 1. 9. 2013 bylo zrušeno dělení na humanitní a přírodovědnou větev, bylo obnoveno všeobecné zaměření gymnázia
- vedení školy kontinuálně zlepšuje materiální, finanční a personální podmínky
- dlouhodobý zájem uchazečů o vzdělávací nabídku školy
- dosahované výsledky vzdělávání jsou dlouhodobě výborné
- žáci dosahují velmi dobrých výsledků v soutěžích a předmětových olympiádách
- vzdělávání zajišťuje dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor

Silné stránky

- dlouhodobě výborné výsledky vzdělávání žáků
- kvalitní adaptační proces u nově nastupujících žáků a následná systematická práce s třídním kolektivem vede k posílení studijní motivace žáků
- nastavená pravidla komunikace se promítají v příznivé atmosféře pro vzdělávání
- vzdělávání realizuje dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká míra zohlednění specifík nadaných žáků v rámci běžného výukového procesu
- hospitační činnost a taktéž výuka není v dostatečné míře zaměřena na volbu strategií podporující rozvoj vybraných kompetencí žáků v souladu se strategickou dokumentací školy (např. rozvoj logického myšlení, dedukce, syntéza)

- pedagogové v malé míře využívají formativní způsob hodnocení vedoucí k zohlednění výukového posunu žáků
- v části vyučovacích předmětů schází definování cíle vyučovací hodiny a ověření jeho naplnění

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- posílení kompetencí předsedů oborových komisí, zejména v oblasti didaktiky a metodiky výuky
- změnit koncepci výuky v souladu se strategickou dokumentací školy (důraz na logické myšlení, analýzu, dedukci, myšlenkové operace žáků)
- vhodnější stanovení cíle vyučovací hodiny v části vyučovacích předmětů (např. stanovením vyšší úrovně výukových cílů dle Bloomovy taxonomie)
- zefektivnit zaměření hospitační činnosti ve smyslu kladení důrazu na didaktickou strukturu vyučovací hodiny, práce s nadanými žáky, formativní styl hodnocení, sebehodnocení žáků
- realizovat hospitační činnost výchovné poradkyně zejména ve třídách nižšího stupně gymnázia/v prvním ročníku (utváření třídního kolektivu, metodická pomoc vyučujícím – kázeňské problémy žáků řešit také pomocí výukových metod)
- ve výuce na nižším stupni gymnázia důsledně vyžadovat dodržování nastavených pravidel
- DVPP také orientovat na hodnocení výuky jako součást řízení školy

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 se sídlem Nad Kavalírkou 1, 150 00 Praha 5, ze dne 1. 9. 2014 s účinností od 1. 9. 2014
2. Potvrzení ve funkci ředitele školy č. j. S-MHMP-465736/2018 ze dne 26. 3. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
3. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání ve vyšším stupni víceletého gymnázia, čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2009, včetně aktualizace s platností od 1. 9. 2013
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání v nižším stupni víceletého gymnázia, čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2007
5. Koncepce rozvoje školy, Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1
6. Výroční zprávy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
7. Školní řád, Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1, s účinností od 1. 9. 2017
8. Třídní knihy, školní roky 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
9. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2017/2018
10. Školní matrika vedená k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce

12. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
13. Zápisy z jednání předmětových komisí, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
14. Portfolio školního poradenského pracoviště, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
15. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
16. Účetní závěrka za rok 2016
17. Výpisy zápisů z účetnictví 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Lukáš Lebduška, školní inspektor

PhDr. Lukáš Lebduška v. r.

Mgr. Marie Hotmarová, školní inspektorka

Mgr. Marie Hotmarová v. r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenícová v. r.

Mgr. Martin Konečný, přizvaná osoba - odborník
na výuku přírodovědných předmětů

Mgr. Martin Konečný v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

V Praze

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Matějka, ředitel školy

Mgr. Jiří Matějka v. r.

V Praze 23. 5. 2018